

УДК: 82.091:351+378.014(477)

Тетяна Купрій

orcid.org/ 0000-0002-7305-5411

к. і. н., доц., доцент кафедри філософії

Київського університету імені Бориса Грінченка

тел. 097-103-91-87; 093-952-73-33

e-mail: t.kuprii@kubg.edu.ua; kupriyt@ukr.net

ІМАГОЛОГІЧНІ ВИМІРИ «ІНШОГО/ЧУЖОГО» В СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ (НА МАТЕРІАЛАХ ЕМПІРИЧНОЇ РОЗВІДКИ)

***Анотація.** У роботі розглядається питання формування об'єктивних образів «чужий/інший» у свідомості сучасної української студентської молоді як імагологічного виміру становлення свідомого громадянина. Розкриваються чинники та фактори формування акцентуальних негативних образів сучасної студентської молоді. Досліджено особливості прояву соціальних імагологічних вимірів особистості в основних сферах її життєдіяльності в період підготовки у вищій школі. Проаналізовано на основі результатів емпіричного дослідження взаємозалежність між політичними подіями та явищами в Україні та формуванням в середовищі студентської молоді маркерних / чи маргінальних суспільних конструкцій, які породжують імагологічні образи.*

***Ключові слова:** «інший/чужий»; ідентичність; імагологія; образ; стереотип; студент.*

© Купрій Т.Г., 2017

Вступ. Соціально-політичні дистриктори впливають на людську свідомість і формують картину світу тим, що при надмірно частому використанні стійких поєднань, воно перестає бути інформативним і стає оціночним. Стереотипні інтенції (фрази) після багатократного повторення і фіксації їх в свідомості багатьох людей використовуються для того, щоб викликати позитивні / чи негативні емоції у слухачів, змодельовати матрицю світосприйняття і потім визначити вчинки і поведінку не тільки на міжособовому, але і суспільному (до державного) рівні.

Студентська молодь, будучи найбільш сприйнятною статусно-віковою групою, не тільки відкрита до соціальних перетворень, економічного зростання й впровадження технологічних інновацій, а й до інформаційного впливу. Останній диктує відношення до сьогодення та формує свій своєрідний простір «добра/зла», «справедливості/несправедливості», «друга/ворога». Таким чином, існує особлива необхідність визначення основних маркерів імагологічних образів студентства і чинників, які впливають на них. А відтак – і вирішення проблемних питань економіко-політичного та соціально-культурного характеру.

Проблеми формування в суспільній і індивідуальній свідомості образів «іншого/чужого» в процесі історичної взаємодії народів і культур розглядаються імагологією – міждисциплінарним напрямом (літературознавство, соціальна психологія, історія, культурологія, соціологія, політологія), що отримав розвиток в пострадянському просторі в 90-х рр. ХХ ст. і цікавий для даного дослідження історичною та потестарною складовою. У наш час в наукових розробках, присвячених проблемам імагології, здебільшого дослідження образів інших культур розкриваються в 20-х рр. У Ліппманом і розробленій у сер. ХХ ст. С. Гантінгтоном, І. Нойманном, Ж.-М. Карре і М.-Ф. Гійяром.

Значення образу «іншого/чужого» для формування групової ідентичності, розкриваються в теорії соціальної ідентичності, розробленої Г. Тешфелом, Е. Еріксоном і Дж. Тернером. Логічним продовженням теорії самокатегоризації Дж. Тернера у формуванні соціальних стереотипів продовжив Г. Олпорт. На важливу ідентифікуючу роль образу «ворога» та суспільства, що обороняється вказував, зокрема, Г. Маркузе, Е. Хобсбаум, Д.-А. Пажо, М. Фішер. Праці Х. Дізерінка «До проблеми «іміджів» і «міражів» та їх дослідження в рамках порівняльного літературознавства» (1966) та «Компаративістська імагологія. Про політичну значущість літературознавства в Європі» (1988), розкривають думку, де стверджено, що імагологія має важливу гуманітарну функцію – сприяння пізнанню народами один одного в складному мультикультурному європейському просторі і висловив ідею, що поняття «нація» – це не реально існуюча спільність, а лише ментальна конструкція, «тимчасова модель мислення». Дану тезу підтримав

Б. Андерсон, наголошуючи, що нації – «уявні політичні спільноти», які становляться під впливом стереотипів та міфів (Anderson B., 2006, p. 34).

Особливу групу джерел з вивчення механізму формування стереотипів і становлення міфологічної свідомості в суспільстві склали роботи М. Н. Лебедевой, Б. Ф. Поршнева, М. Е. Попова, Ю. А. Сорокіна, І. Г. Яковенко, В. І. Журавльової та ін. Серед учених, які зробили внесок у становлення і розвиток імагології як автономної дисципліни, були А. Н. Веселовський, В. М. Жірмунський, Р. Н. Поспелов, Ж. М. Мура, Н. П. Міхальська та ін. Вивчення проблеми формування стереотипів і образів в свідомості людини примушує звертатися не тільки до досліджень історичного характеру, але і міждисциплінарного, наприклад, психологічного, культурологічного, соціологічного феномену. Найбільш цікавими в контексті досліджуваної теми були роботи С. М. Андрєєвої, Л. З. Копелева, О. А. Леонтовича, Е. Ю. Артемова. Істотний внесок в розкриття питання сприйняття «іншого/чужого», а також у вивчення менталітету народів та народностей, ролі ідеології і засобів масової інформації у формуванні соціально-політичних стереотипів зробили Н. І. Ніколаєва, Е. С. Сенявська, Д. Ю. Асташкіна, І. Л. Морозова.

Різноманітні аспекти питання ідентичності народів та націй висвітлювали в своїх працях такі українські вчені як Л. П. Нагорна, Ю. Ж. Шайгородський, І. В. Живоглядова, С. А. Дацюк, Е. В. Грицай, В. В. Покляцька. Проте, незважаючи на солідний науковий доробок, залишається значна кількість нерозкритих аспектів міждисциплінарного підходу, які варто порушувати і досліджувати.

Мета статті – розглянути питання імагологічних образів «іншого/чужого» студентської молоді як умови суспільно-організаційного становлення соціальної групи.

За своєю суттю і структурою імагологічний образ є сплетінням когнітивних уявлень та ідей про категорію «іншого», чужий світ і культуру, визначений змістом, що неминуче виводить цей образ на перехрестя проблем ідеологічних і культурологічних, нерідко й політичних (Imagology, 2006, p.56). Вимір інкорпорується через автора зі своєю суб'єктивністю, зі своєю культурою й

ментальністю, своєю ідеологією й ангажованістю, який не просто розгортає образ, а й експлікує його, цілеспрямовано чи імпліцитно, в параметрах, що визначаються заданими чинниками. У демократичних суспільствах зазвичай при відсутності ціленаправленої пропаганди конструкт «образ ворога» формується як символічна форма «іншого/чужого» суб'єкта, який може (але не завжди) нести загрозу інтересам певної групи, цінностям, соціально-історичному й індивідуальному досвіду або самому соціальному і фізичному її існуванню (Иванова А. Д., 2016, с. 75).

Образ «іншого» розглядається як складна, динамічна система проявів, що володіє як стереотипними, так і диференційованими рисами, як раціональними, так і емоційними компонентами. Співвідношення і поєднання даних компонентів і рис залежить від ступеня міфологізації свідомості суб'єкта сприйняття, його сформованого світогляду, особистого досвіду взаємодії з іншою культурою, впливів соціального і культурного оточення (Имагология, 2013, с. 23) «Інший» може бути і «свій», але якщо входить в рамки «норми». «Інший» близький до семантики «маргінала», але відрізняється від нього тим, що цей персонаж майже завжди напівсторонній або тимчасовий. Натомість «чужий» може бути тільки по відношенню до закритих груп, куди доступ дуже жорстко регулюється або просто закритий. Будь-які аскриптивні соціальні характеристики як расові або етнічні забобони і норми, етноконфесійні межі, соціальні бар'єри між кастами або станами визначають взаємовідносини «свій-чужий». (Dyserinck H., 1966, с. 112).

Оціночні інтерпретації і емоційні компоненти перцепції визначають «інших/чужих» апелятивним чинником, мобілізуючим всіх членів співтовариства до солідарності. Об'єднання спільнот проти не своїх можуть розрізнятися не тільки за характером і масштабами загрози, яку вони несуть (знищення нації, культури, минулого або майбутнього, природи, близьких, ідеї, гідності та ін.), але і за видом авторитету (герой), який відповідає за існування або благополуччя групи, протистоїть ворогові або нейтралізує його дії. Шпигуни, шкідники, агресори, кати, «запроданці» та ін. є умовою постійної, мобілізації суспільства для оборони країни, які задають взаємозалежні фокуси негативної ідентифікації при будь якій формі війни (внутрішня, локальна, холодна, гібридна, контркультурна). «Царство зла»,

«ворожий світ» виступає в цьому вигляді не як процес, який має завершальну стадію, а лише стан буття (Папилова Е. В., 2011, с. 36).

Образи «ворогів» і «героїв» є один з найважливіших елементів, необхідних для розуміння духовного світу молоді. Наявність того або іншого образу в свідомості молодих може свідчити не тільки про рівень патріотизму, але і виявляти невідомі, деколи приховані, а тому і небезпечні, проблемні ділянки в молодіжному середовищі. Іншими словами, вивчення позитивних і негативних образів необхідне для розуміння вектора спрямованості молодіжної політики, зокрема через освітні інститути (школа, ВУЗ, ЗМІ), і проникнення та їх інституалізацію в різні суспільно-політичні організації, у тому числі і військово-патріотичні. Формування суспільно-політичних цінностей і політичних установок відбувається у школі. Як стверджують учені: «...Образ інших народів або власний образ, який живе в нашій душі, залежить від того, як в дитинстві нас вчили історії. Це відкладається на все життя». Чи можна звинуватити українську середню школу у формуванні образу ворога у свідомості молодих співвітчизників? Чи відбулося становлення ненависті та фобії до інших країн, класів і народів, міжнародних організацій і релігійних рухів, ідеологій, політичних опонентів і окремих осіб?

Сучасне покоління «Z», завдяки інформаційним ресурсам, не ізольоване в умовній українській дійсності, не спотворене стереотипами сприйняття і не обмежене від будь-якого скептичного або критичного погляду. В них не відбулося «імунізації» колективних образів та інтерпретація й оцінка різних подій подається в просторово-часовій сітці координат сьогодення не як єдино можлива (Титов В. В., 2012, с. 127). Компроміси, альтернативи та відсутність міфів є невід'ємним атрибутом аналізу соціально-політичних подій та явищ, а сучасні карикатури – фотожаби висвітлюють «іншого/чужого/ворога» скоріше не в образі загрози і небезпеки, а у вигляді чогось недалекого і комічного.

Як правило, молодіжна політична субкультура містить в собі характер протесту. Якщо одна субкультура переслідує мету захистити себе від навколишнього світу, то інші прагнуть його змінити. Крім того, дослідники відзначають в останній час прагнення молоді до аполітичності, викликаною

тотальною кризою до влади. Політичні інститути весь час прагнули використовувати молодь як соціально-політичну силу для вирішення тактичного, а не стратегічного завдання, а саме в підвищенні відсотка явки виборців або участі в політичній акції. Тому недовіра до держави, яка використовує подекуди переконання і маніпулювання, може спонукати молодь через природний максималізм реалізувати свої амбіції через нелегальні субдержавні політичні організації (Капустянська К. В., Кубанев Н. А., Набилкіна Л. Н., 2016, с. 34).

Методика та організація дослідження. В межах даної статті відображено результати пілотажного дослідження, проведеного кафедрою філософії Київського університету імені Бориса Грінченка в березні-червні 2017 р. під керівництвом автора представленого дослідження. Опитування студентів 1-5 курсів Київського університету імені Бориса Грінченка, Національного педагогічного університету ім. М. Драгоманова, Національного університету «Києво-Могилянська академія» та Дрогобицького державного педагогічного університету включало в себе три компоненти: серію формалізованих інтерв'ю (83 респондента), 19 глибинних інтерв'ю і ряд проєктивних тестів з використанням «методу нескінчених пропозицій». Респондентам пропонувалося продовжити фрази «Я вважаю, що ... набуває образу «іншого/чужого/ворога» для мене особисто і для суспільства вцілому», причому опитувані могли вписувати будь-які явища, події, процеси, які, на їх думку, представляють небезпеку, несприйняття. Вибірка склала 131 особу з квотним розподілом по статі, віку та місця навчання.

Результати дослідження. Науково-обґрунтований класифікатор із інструментарієм, під позиції якого могли б потрапити всі відповіді респондентів умовно дозволив розподілити їх по трьох блоках та трьох ідентифікуючих контурах. Серед блоків слід відзначити:

- блок «особи» (найбільший по числу віднесених сюди відповідей), який у свою чергу був роздільний на особи історичні і сучасні. До цих підкатегорій увійшли такі позиції як політики, військові, діячі культури і спорту (Катерина II, Сталін, Путін, співаючий Поплавський, безногий Мілевський, голова Нацбанку, яка

«зробила \$ по 27 грн.» тощо), особи «другого плану» (друзі, знайомі, родичі, керівники і ін., що мають безпосереднє відношення до опитуваного).

- блок «організації і групи», що включають соціальні інститути, професійні, субкультурні групи, країни і національні групи і т. д. (продажні чиновники, хапуги-лікарі, Росія, олігархи-мільярдери, сепаратисти, УПЦ-МП, гопники і ін.).
- блок «зовнішні процеси (природні умови, хвороби, тероризм, корупція і т. п.), якості особи (жадібність до грошей, лінь, байдужість і ін.), винаходи і речі» (Інтернет-залежність, наркотики, алкоголь, гроші і ін.).

Перший контур (політичний / геополітичний) Ґрунтуючись на результатах дослідження, можна зафіксувати ряд ключових характеристик ідентифікаційного політичного негативного конструкту «Україна» у свідомості студентства, які ґрунтуються на: нестабільності (27,1%), непомітності (авт. - для інших країн) (18,5%), слабкості (9,4%), небезпечності (3,9%). Очевидно, що даний факт свідчить про нестабільний емоційний компонент держаної ідентичності, тяглість молоді до фрустраційних відтінків власного світосприйняття України 2017 року. Молодь гостро відчуває «кризу влади», корумпованість в її вищих ешелонах і владних структурах. Це підтвердила абсолютна більшість опитаних студентів. В рамках формалізованих і фокусованих інтерв'ю були визначені наступні найбільш типові епістемологічні політико-економічні характеристики «іншої» батьківщини: «країна втрачених надій», «корумпована держава», «держава, якою керують крадії та здирники», «країна, яка не думає про молодь, а лише її використовує», «країна, з якої молодь тікає».

Молодіжна активність та її стихійний патріотизм 2013/2014 рр. переріс в апатію до політичних подій. Ті, хто цікавляться політичними процесами, позбавились романтики, спрямовуючи зусилля на прагматичних пропозиціях вирішення конфлікту на Сході України чи боротьбою за справедливість з «ворогами України» в юридичній площині. Лише 4,7% серед опитаних активно цікавляться політикою і 2,1% проводять діяльність у цій сфері (участь у АТО, волонтерство). Двоє студентів, які брали воєнну участь у 2014/2015 рр. у подіях на Сході України не бачать у державі захисника і сподіваються тільки на громадянське суспільство. У студентів

виникає питання: «заради чого ми ризикували на Майдані та на Сході життям і здоров'ям: за перебування когось на троні, за чийсь бізнес чи чергові корупційні схеми?». У їхньому світосприйнятті достатньо швидко «свій» вчора перевтілюється на «чужого», а то й «ворога» завтра. Студенти не вірять у щирість влади, у її зацікавленість припинити війну, у те, що політичне керівництво переслідує державні, а не свої політичні та особисті інтереси.

Неможливість реалізувати свої прагнення в рамках існуючих загальнополітичних умов стимулює невіра в продуктивність діалогу з державою, на яку покладали ще недавно великі сподівання, і підштовхує до створення паралельних, альтернативних структур. На думку переважної більшості опитаних (94,4%), сучасна українська влада, практично у всіх сферах її діяльності, не користується підтримкою молодих українців. Натомість співпрацювати у секторах громадянського суспільства заявило більше ніж 3/5 респондентів. Одна студентка, реалізувавши своє право на свободу думки, відстояла позицію «головний ворог України – це незаконна влада, яка прийшла на революційному підйомі, посварила нас із нашими братами-слов'янами та заганяє ще більше у політичну та економічну кризу». Слід відзначити: чисельність респондентів, які відмітили корупцію як найбільшу хворобу української політики складає 90,1%, але в переважній більшості не готові захищати свої права, тим більше йти на Майдан. Типовою відповіддю став вираз: «Ми вже два рази стояли, і що змінилося?». Чи не сформується вимір «чужого» для студентської молоді в образі держави?

Другий контур (соціально-економічний) Будучи дітьми «90-х», рожевих ілюзій студенти не мають, так як і окреслених та політично мотивованих «ворогів». Мова йде про аксіологічний характер інтерпретації «чогось», що заважає нормально жити. Для цього покоління усвідомлений зміст соціогенезу об'єкту проти якого потрібно протистояти має яскраво виражений економічний характер. Серед можливих символів країни дійсною значущістю для молодих її громадян має значення лише фінансове благополуччя та добробут. Ідеальне майбутнє асоціюється в їх свідомості з архетипами власних успіхів у своїй чи чужій країні.

На жаль, індивідуальна самореалізація перед молодим поколінням постає не на теренах батьківщини. Атрибути західного життя і її блага, відсутність гідної роботи та її оплати в Україні переважають у визначенні місця роботи, а відтак і країни проживання. 47% опитаних готові залишитися із працевлаштуванням за кордоном у довгостроковій перспективі від 3 років, а 26% – при прийнятних умовах – назавжди готові виїхати за межі України. Показники еміграційних процесів збільшуються серед тих, хто вже почав шукати собі застосування на ринку праці й зіштовхнувся з труднощами, а також дівчат, які прагнуть вийти заміж за іноземця (7,3% опитаних жіночої статі). Виходячи з отриманих нами відповідей, можна зробити висновок, що сучасні молоді українці прихильні до раціоналізації суспільних відносин: якщо реальний дохід в середньому буде становити 3,5 разів більше, ніж він є наразі, то молодь залишається в Україні. 16,8% респондентів готові залишити батьківщину з метою кращої самореалізації, 15,3% – через відчуття себе в безпеці в Україні, 7,4% – для отримання кращої освіти (магістерські програми) чи кращого медобслуговування. З даними результатами чи не ідентифікує сучасне українське студентство державу як Левіафана, з якої краще поїхати, аніж залишитися і розбудовувати надалі?

Сьогодні новими проблемами, пов'язаними з інтенсивною міграцією з конфліктних зон, різким приростом населення в урбаністичних центрах, відбувається перманентне посилення негативних настроїв в місцях компактного мешкання біженців і вимушених переселенців, що надають негативу на місцеві ринки трудових ресурсів, навантаження на соціальну інфраструктуру, загострення криміногенної обстановки. Негативне ставлення до вимушених переселенців проявили лише 3,1% опитаних, з яких всі були 5-ти курсниками. Є думка, що їх відповіді пов'язані з конкуренцією на ринку праці.

Третій контур (етнічно-культурний) Варто відзначити, що етнічний дескриптор до визначення «іншого/чужого» практично відсутній в Україні. Юдофобія, ісламофобія, «білий» расизм, примітивна русофобія та антиполонізм як прояви шовінізму та ксенофобії не відбиваються як у закликах політичних лідерів та організацій, так і на побутовому рівні середньостатистичних українців. 4/5 опитаних

провели чітку етнічну грань між українцями та «іншими», проте яскраво вираженою ненавистю до іногородців відзначились лише 3,8% (5 осіб опитаних). Навіть при антиросійській інформаційній політиці у 3/5 не сформувався образ росіянина як ворога. Серед відповідей часто зустрічалися терміни «ватник», «совок», «зазомбований», «москаль», але ідентифікуючий кластер з «громадянином Росії» в абсолютній більшості він не проявився. 128 опитаних із 131 заявили, що «Росія – це не Путін» і визначили цю тезу як конструкт геополітичної дійсності.

Блок питань щодо українського націоналізму визначив чітку географічно просторову локалізацію. 78,1% студентів ДДПУ, а також столична молодь, родом з Західної України визначили поняття «націоналізму» як позитивне та перспективне і заявили: «їх не хвилює, що про це думають поляки та москалі». Молодь Наддніпрянщини менш радикально відстоює позицію українського націоналізму (скоріше асоціація з антикомунізмом), даючи їй право на життя як політичній ідеології. Проте варто зазначити, що меншість опитаних – 11,3% симпатизує націоналістичним партіям, а ще менше їх бачать в парламенті.

Висновки. Звичайно, дана система класифікації носить високий ступінь суб'єктивності проте вона все ж таки дозволяє провести певний аналіз особливостей духовного світу молоді, цінностей, установок, суб'єктивної культури, що, безумовно, має велике значення при розробці і реалізації заходів молодіжної політики, дозволить оптимізувати ці процеси на рівні громадських організацій і держструктур.

Країна майбутнього для молодого українця – це держава верховенства права і закону, цілеспрямованої політики, направлена на руйнування негативних стереотипів і формування установки не на «іншого/чужого/ворога», а на позитивне міжкультурне спілкування, а також допомогу населенню адаптуватися до нових умов в політичній і соціально-економічній сферах життя.

Література

1. Иванова А. Д. О понятийном аппарате современной имагологии / А.Д. Иванова // Вестник Вятского государственного университета. Филологические науки – 2016 – № 11. – С. 74-79.

2. Образ врага / сост. Л. Гудков; ред. Н. Конрадова. – М.: ОГИ, 2005. – 334 с.
3. Имагология: теоретико-методологические основы /О.Ю. Поляков, О.А. Полякова. – Киров: ООО «Радуга-ПРЕСС», 2013. – 198 с.
4. Капустянская К. В., Кубанев Н.А., Набилкина Л.Н. Имагология и диалог культур / К.В. Капустянская, Н.А. Кубанев, Л.Н. Набилкина // Обсерватория культуры. – 2016. – Т. 1. – № 1. – С. 31-35.
5. Клушина Н. И. Образ врага. О военной риторике в мирное время / Н.И. Клушина // Русская речь. – 2006. – № 5. – С. 79-87.
6. Папилова Е. В. Имагология как гуманитарная дисциплина / Е.В. Папилова // Вестник МГГУ им. М. А. Шолохова. Филологические науки. – 2011. – № 4. – С. 31- 40.
7. Титов В. В. Образы « своих » и « чужих » как элементы национально-государственной идентичности российской молодежи в начале 21 столетия / Титов В.В. // Ценности и смыслы. – 2012. - № 5(11). – М.: Издательство Института эффективных технологий. – С. 120-132.
8. Anderson B. 2006. Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism. / Benedict Anderson – London-New York:Verso. – 256 p. (revised edition).
9. Dyserinck H. 1966. Zum Problem der “images” und “mirages” und ihrer Untersuchung im Rahmen der Vergleichenden Literaturwissenschaft /Hugo Dyserinck //Arcadia, – 1966. – № 1. – S.107-120.
10. Imagology. The Cultural construction and literary representation of national characters. A critical survey / ed. M. Beller and J. Leerssen. Amsterdam, – 2007. – New York:Rodopi – 472 p.

ИМАГОЛОГИЧЕСКИЕ ИЗМЕРЕНИЯ «ДРУГОГО/ЧУЖОГО» В СТУДЕНЧЕСКОЙ СРЕДЕ (НА МАТЕРИАЛАХ ЭМПИРИЧЕСКОЙ РАЗВЕДКИ)

Куприй Татьяна к. ист. н., доц., доцент кафедры философии, Киевского университета имени Бориса Гринченко, г. Киев kupriyt@ukr.net;
t.kuprii@kubg.edu.ua

***Аннотация.** В работе рассматривается вопрос формирования объективных образов «другой/чужой» в сознании современной украинской студенческой молодежи как имагологическое измерения становления сознательного гражданина. Раскрываются факторы формирования акцентуальных негативных образов современной студенческой молодежи. Исследованы особенности проявления социальных имагологических измерений личности в основных сферах её жизнедеятельности в период подготовки в высшей школе. Проанализирована на основе результатов эмпирического исследования взаимосвязь между политическими событиями, явлениями в Украине и формированием в среде*

студенческой молодежи маркерных / или маргинальных общественных конструкций, которые порождают имагологические виды.

Ключевые слова: «другой/чужой»; идентичность; имагология; образ; стереотип; студент.

IMALOGICAL MEASURINGS OF «OTHER /ALIEN» IN A STUDENT ENVIRONMENT (ON MATERIALS OF EMPIRIC SECRET SERVICE)

Kuprii Tetyana PhD in Historical Sciences, assistant professor in philosophy Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv kupriyt@ukr.net; t.kuprii@kubg.edu.ua

Annotation. *The dialog of cultures, as a rule, begins with imalogy, which «examines the problem of presentations and sources of forming of appearances of countries and people in regard to other. On the basis of dialog of cultures the theory of cognition develops «other». Cognition «stranger – other – conduces other» to self-knowledge, to national originality and simultaneously to sense of respect to other people and their cultures. Appearances of «other» cultures, countries, people is a theme, interesting thinkers and writers of different epoches. Naturally, that in course of time perception and study purchased «other» scientific character. Thus, imalogy is perspective direction of humanitarian science, which requires researches. As well as dialog of cultures, imalogy must bring in the contribution to creation of favourable appearance of «other» countries of modern youth, in development of good-neighbourlinesses and exception of negative.*

The question of forming of objective appearances of «other /alien» is in-process examined at consciousness of modern Ukrainian student youth as imalogical measuring of becoming of conscious citizen. Factors and factors of forming of accentual of negative appearances of modern student of young people open up. The features of display of the social imalogical measurings of personality are investigational in the basic spheres of its vital functions in the period of preparation at higher school. Interdependence is analysed on the basis of results of empiric research between political events and phenomena in Ukraine and forming in the environment of student young people of marker / or marginal public constructions which generate imalogical offenses.

Keywords: «other / alien»; appearance; identity; image; stereotype; student.

REFERENCES(TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Ivanova A. D. (2016). О понятиином аппарате современной имагологии [Conceptual apparatus of modern image]. Herald of Vyatka State University. Philological sciences, № 11, 74-79 (rus).

2. Obraz vruga [The image of the enemy]. (2005). L. Gutkov, N. Konradova (Ed.). Moskva: ОГИ, 334 (rus).
3. Imagologia: teoretiko-metodologicheskie osnovy [The Imagology: theoretical and methodological foundations] (2013). O. Ju. Polyakov, O.A. Polyakova (Ed.). Kirov: ООО «Raduga-PRESSC, 198 (rus).
4. Kapustyanskaja K. V., Kubanev N.A., Nabilkina L.N. (2016). Imagologija i dialog kultur [The Imagology and dialogue of cultures]. Observatory of Culture, T. 1, № 1, 31-35(rus).
5. Klushyna N. I. (2005). Obraz vruga. O vojennoj ritorike v mirnoje vremya [The image of the enemy. About military rhetoric in peacetime]. Russian speech, № 5, 79-87 (rus).
6. Papilova E. V. (2011) Imagologija kak gumanitarnaja diszypolina [The Imagology as a humanitarian discipline]. Herald M.A Sholokhov University. Philological sciences, № 4, 31- 40 (rus).
7. Titov V. V. (2012) Obrazy «svoich» i «chuzhych» kak elementy nazionalno-gosudarstvennoj identichnosti rossijskoj molodezhy v nachale 21 stoletija [The images of "their" and "strangers" as elements of the national-state identity of Russian youth at the beginning of the 21st century]. Values and meanings, № 5(11), Moskva:Izdatelstvo instituta effektivnykh tehnologij, 120-132 (rus).
8. Anderson B. 2006. Imagined Communities: Reflections on the Origin and Spread of Nationalism. / Benedict Anderson – London-New York:Verso. – 256 p. (revised edition).
9. Dyserinck H. 1966. Zum Problem der “images” und “mirages” und ihrer Untersuchung im Rahmen der Vergleichenden Literaturwissenschaft /Hugo Dyserinck //Arcadia, – 1966. – № 1. – S.107-120.
10. Imagology. The Cultural construction and literary representation of national characters. A critical survey / ed. M. Beller and J. Leerssen. Amsterdam, – 2007. – New York:Rodopi – 472 p.

Стаття надійшла до редакції 16.10.2017

Прийнято до друку 23.11.2017